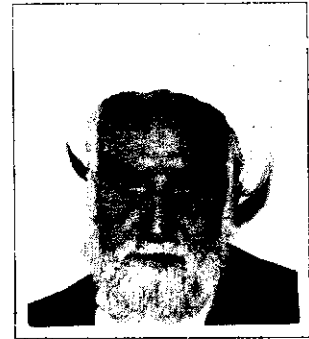

درگذشتگان

* درگذشت حجة الاسلام والمسلمین
وشنوی قمی

حضرت مستطاب حجة الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ قوام الدین محمد وشنوی، یکی از اکابر محدثین و مورخین حوزه علمیه قم به شمار می رفت.

فقید سعید در سال ۱۳۲۵ ق در روستای «وشنوه» هفت فرسخی قم- دیده به جهان گشود. و پس از پشت سر نهادن دوران کودکی و نوجوانی و فراگیری مقدمات و ادبیات فارسی، در سال ۱۳۴۵ ق رهسپار حوزه علمیه قم شد و به تحصیل علوم دینی پرداخت. سپس در سال ۱۳۴۷ ق به نجف اشرف رفت و به تکمیل ادبیات و فراگیری مطول نزد مرحوم آیت الله شیخ مرتضی طالقانی و شرح لمعه نزد مرحوم آیت الله آقای حاج سید ابوالقاسم روحانی قمی اشتغال

جست و در سال ۱۳۴۸ ق به قم بازگشت و سطوح فقه و اصول (رسائل، مکاسب و کفایه) را نزد مرحوم آیت الله العظمی نجفی مرعشی فراگرفت و در سال ۱۳۵۳ ق به درس مرحوم آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حایری یزدی و همزمان با آن در درس خارج اصول آیت الله حاج شیخ محمد علی حایری قمی حاضر شد و پس از وفات مرحوم آیت الله حایری در درسهای حضرات آیات: سید محمد حجت کوهکمری و سید محمد تقی خوانساری شرکت کرد و مبانی علمی خویش را استوار ساخت.

با ورود آیت الله العظمی بروجردی به قم در سال ۱۳۶۴ ق (۱۳۲۴ ش)، یکسره به درس فقه و اصول آن فقیه بزرگ حاضر شد و مورد توجه ایشان قرار گرفت و پاسخگویی به برخی از سؤالات را بر عهده وی نهاد و این همه بیش از ۱۵ سال به طول انجامید. پس از درگذشت آیت الله بروجردی، به حلقه درس مرحوم آیت الله العظمی مرعشی نجفی پیوست و بیش از سی سال از خرمین فیض وی توشعه ها برگرفت و هر صبح و شام در گروه تدوین «ملحقات احقاق الحق»- زیر نظر استاد- شرکت جست و در مواقع بیماری و مسافرت ایشان نیز، به جایش اقامه جماعت می نمود.

فقید سعید در کنار سالیان فراوان تحصیل، به تألیف کتابهای بسیار روی آورد و در علوم مختلف چون: حدیث، تاریخ، تراجم و رجال اهل سنت و فقه مهارت بسیار کسب نمود. اکثر آیات قرآن و نهج البلاغه و احادیث اهلیت عصمت و طهارت را از حفظ داشت و منابر و تألیفاتش همه، در جهت نشر فضایل آنان و آکنده از حدیث بود. بیش از سی سال به اقامه جماعت در یکی از مساجد بزرگ قم و بیش از شصت سال به وعظ و ارشاد و اقامه مجالس حسینی پرداخت و در طول زندگی اش هیچگاه از وجوهات شرعیه استفاده نکرد: زهد و ساده زیستی از زندگی اش نمایان بود و تقوا در گفتار و کردارش آشکار و کار خویش را به دوش دیگران نمی نهاد. از فقرا و مستمندان دستگیری می کرد و به طور مرتب- و ماهانه- بسیاری از آنان را تحت تکفل خود گرفته بود. به زیارت حرم مطهر حضرت معصومه و مسجد جمکران مقید بود و این سیره حسنه خود را حتی در ایام بیماری اش رها نکرد. رعایت تمام مستحبات و پرهیز از مکروهات را بر خویش واجب می دانست و در امر به معروف و نهی از منکر کوشش بسیار داشت. او علاوه بر حضور مستمر شصت ساله اش در زادگاه خود (در محرم

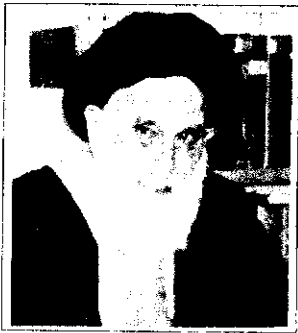
۳۵. الاحادیث النبویه - صلی الله علیه وآله -

۳۶. کتب النبی (ص) الی الملوک سرانجام آن عالم بزرگوار در تاریخ اوّل صفر الخیر ۱۴۱۸ ق (۱۷ خرداد ۱۳۷۶) در ۹۲ سالگی بدرود حیات گفت و پس از تشییع شایسته و نماز آیت الله خرازی بر پیکر پاکش، در صحن عتیق حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - به خاک سپرده شد. عاش سعیدا و مات سعیدا

ناصرالدین انصاری

*

درگذشت آیت الله سلطانی طباطبایی

حضرت آیت الله آقای حاج سید محمد باقر سلطانی طباطبایی یکی از چهره های مشهور علم و فضیلت و تقوا و از مفاخر اساتید حوزه علمیه قم به شمار میرفت. معظم له به سال ۱۳۲۸ (که به صحت نزدیکتر است) یا ۱۳۳۲ ق در بروجرد در بیت سیادت و ریاست و دانش دیده به جهان گشود. پدرش، آیت الله آقای حاج سید علی اصغر سلطان العلماء بروجردی (م ۱۳۴۲ ق) - فرزند حجة الاسلام مرحوم حاج آقا مهدی طباطبایی - از علما و بزرگان بروجرد بوده است.

فقید سعید علاوه بر فضیلت علم و شرافت تقوا، از خاندانی بزرگ - که از مفاخر شیعه بوده اند - برخوردار بود. وی عمه زاده آیت الله العظمی بروجردی و داماد آیت الله العظمی سید صدرالدین صدر بود و با مرحوم آیت الله العظمی

۱۳. شناخت هلاک کننده ها و نجات دهنده ها از قرآن

و کتابهای دیگرش - که هنوز به چاپ نرسیده است - عبارتند از:

۱۴. رساله فی لباس المصلی

۱۵. رساله پیرامون حجاب

۱۶. کلمات امیر المؤمنین علی (ع) - هزار کلمه همراه با ترجمه فارسی -

۱۷. مصباح المسند لمسند احمد بن حنبل

۱۸. مصباح الغابة لکتاب اسد الغابة (عزالدین ابوالحسن علی بن محمد جزری)

۱۹. مصباح الاستیعاب والاصابة

۲۰. نخبه المقال فی تهذیب کتاب

الاموال (ابی عبید)

۲۱. تلخیص ریاض النضرة (محب الدین

طبری)

۲۲. تلخیص کنوز الحقایق

۲۳. تهذیب کتاب الخراج (ابویوسف قاضی)

۲۴. الفضائل المستخرجة من المعجم الصغیر (حافظ طبرانی)

۲۵. مکارم الاخلاق - به املاء ایشان و نگارش آقای عباس اخلاقی - در مکارم اخلاق ائمه اطهار علیهم السلام

۲۶. الاربعین حدیثاً من الائمة الاطهار علیهم السلام

۲۷. مقتل الحسين (ع) - ناتمام -

۲۸. تفسیر القرآن الکریم - ناتمام -

۲۹. رساله فی ذکر ابن آدم الاشعری

۳۰. رساله فی حدیث: طلب العلم فریضة علی کل مسلم

۳۱. ازاحة الشبهة (در جواب اعتراض کسانی که می گویند: زینت کردن مشاهد

مشرقه مصداق اسراف است).

۳۲. رساله فی اثبات استحباب القنوت فی الصلاة عند العامة

۳۳. یازده فهرست برای کتابهای مخطوط

۳۴. حاشیه بر احقاق الحق

و صفر و ماه رمضان) موفق به ایجاد چندین مسجد، حسینیه، درمانگاه و لوله کشی آب بهداشتی و حمام در آنجا گردید.

برخی از تألیفات آن عالم بزرگوار - که به چاپ رسیده اند - عبارتند از:

۱. حیاة النبی و سیرته (۳ج)

این کتاب از مصادر معتبره اهل سنت استخراج گردیده و به امر آیت الله العظمی بروجردی تألیف شده است.

۲. حدیث الثقلین (این کتاب بارها به عربی، فارسی و اردو به چاپ رسیده و تمام طرق و اسانید این حدیث شریف را استخراج کرده و نقش بارزی را در روشن نمودن افکار علمای عامه داشته است).

این رساله با تقریظ دارالتقریب بین المذاهب الاسلامیه، چندین نوبت در مصر به چاپ رسید و در کشورهای اسلام در تیراژی وسیع، منتشر گردید.

۳. اهل البیت و آیه المباهله - به فارسی درآمده است -

۴. النور الساطع فی احوال مولانا الامام الصادق (ع) - به نام نور درخشان به فارسی ترجمه شده است -

۵. الحدیث المتواتر فی غزوة خیبر

۶. اصحاب رسول الثقلین فی حرب الصفین

۷. فضائل امیر المؤمنین علی (ع) من کتاب المسند (احمد بن حنبل)

۸. الحجاب فی الاسلام - به فارسی ترجمه شده است -

نیز با نظارت و راهنمایی ایشان کتابهایی نوشته شده، که عبارتند از:

۹. تحلیلی از زندگی امام جواد (ع)

۱۰. تحلیلی از زندگی امام علی النقی (ع)

۱۱. تحلیلی از زندگی امام حسن عسکری (ع)

۱۲. وظیفه مردم در عصر غیبت امام زمان (ع)

۱۳. حاشیه بر احقاق الحق

۱۴. حاشیه بر احقاق الحق

۱۵. حاشیه بر احقاق الحق

۱۶. حاشیه بر احقاق الحق

در گذشت آیت الله بهاء الدینی

عالم ربانی و فقیه صمدانی، اسوه زهد و تقوی حضرت آیت الله آقای حاج سید رضا بهاء الدینی - قدس سره - در نهم فروردین ۱۲۸۷ ش (عید سعید غدیر خم ۱۳۲۷ ق) در شهر مقدس قم دیده به جهان گشود. پدرش سید صفی الدین، مردی عابد و خدمتگزار آستانه مقدسه حضرت معصومه و حافظ بسیاری از سوره های قرآن مجید و معروف به «کشف الآیات» بود. فقیه سعید پس از پشت سر نهادن دوران کودکی، در شش سالگی به مکتبخانه رفت و به فراگیری نصاب، گلستان، خواندن و نوشتن پرداخت و پس از آن به آموختن علوم دینی روی آورد، و با کوشش فراوان و خستگی ناپذیر خود توانست مغنی را نزد مرحوم میرزا محمد علی ادیب تهرانی، شرح لمعه و فرائد الاصول را در محضر آخوند میرزا محمد همدانی، قوانین الاصول را نزد آیت الله آخوند ملا علی همدانی و مکاسب را در مجلس درس آیت الله سید صدرالدین صدر بیاموزد.

سپس در نوزده سالگی (سال ۱۳۴۶ ق) در درس خارج فقه و اصول آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حایری یزدی حاضر شد و مدت های بسیار از دانش سرشار استادش بهره مند شد. و پس از وفات ایشان به درس حضرات آیات عظام: سید صدرالدین صدر، سید محمد حجت، سید محمد تقی

گریزان و از هر فرصتی برای خدمت به دیگران بهره می برد. سالهای طولانی عمر شریفش را یکسره به تحصیل، تدریس، تألیف، اقامه جماعت (در مسجد ملا جعفر بازار قم) و رهنمایی مؤمنان و حل مشکلات مردم پرداخت. در اولین دوره مجلس خیرگان قانون اساسی به نمایندگی مردم استان لرستان برگزیده شد و بر مواد قانون اساسی نظارتی دقیق اعمال کرد و همواره از انقلاب اسلامی و رهبری امام راحل پشتیبانی نمود.

برخی از تألیفات آن فقیه بزرگوار عبارتند از:

۱. رساله فی الاستصحاب
۲. رساله فی المطلق و المقید
۳. رساله فی الخیارات
۴. الفوائد الفاطمیه فی الاصول (که این کتاب را بنام حضرت فاطمه معصومه نام نهاده است).

۵. رساله در شرح منظومه فقهی علامه میرزا محمد تنکابنی

۶. رساله در ادبیات فارسی

سرانجام پس از ۸۵ سال زندگی پرافتخار، در عصر روز شنبه ۳۱ خرداد ۱۳۷۶ ش (۱۵ صفر الخیر ۱۴۱۸ ق) بدرود حیات گفت. با اعلام خیر وفات او، پیامهای متعدّد در بزرگداشت مقام علمی و عملی اش از سوی مقام معظم رهبری، مراجع عالیقدر تقلید، شخصیت های مختلف کشوری صادر شد و در استان لرستان سه روز عزای عمومی اعلام گردید و پیکر پاکش، پس از یک تشییع با شکوه در قم و نماز آیت الله فاضل لنکرانی بر آن، در جوار مرقد حضرت امام خمینی طاب ثراه به خاک سپرده شد و جهانی از علم و عمل را با خود، قرین خاک ساخت.

ناصرالدین انصاری

حاج آقا حسین قمی و حضرت امام خمینی، قرابت سببی داشت.

معظم له پس از پشت سر نهادن دوران کودکی و نوجوانی و فرا گرفتن مقدمات و سطوح اولیه در شهر بروجرد، به سال ۱۳۴۸ ق به حوزه علمیه قم آمد و دانش معقول و منقول را در مدت هفت سال از محضر پر فیض حضرات آیات عظام: حاج سید صدرالدین صدر، آقا سید محمد تقی خوانساری، میرزا محمد فیض قمی، آقا شیخ محمد علی حایری قمی، حاج سید احمد خوانساری و میرزا محمد علی شاه آبادی فرا گرفت. سپس در سال ۱۳۵۵ ق رهسپار حوزه علمیه نجف اشرف گردید و حدود دو سال از محضر آیات عظام: سید ابوالحسن اصفهانی، آقا ضیاء عراقی و شیخ محمد حسین اصفهانی بهره برد و در ۱۳۵۷ ق به بروجرد بازگشت. در ۱۳۵۸ ق به مشهد مقدس مشرف شد و حدود ده ماه از بحث های فقهی، کلامی و تفسیری آیت الله حاج میرزا مهدی اصفهانی استفاده کرد و مبانی علمی خویش را استوار ساخت. سال ۱۳۵۹ ق بود که به قم آمد و به تدریس سطوح عالی (رسائل، مکاسب و کفایه) پرداخت و مجلس درسش آکنده از فضلا و طلاب گردید. که هم اکنون عدّه بسیاری از آنان در عداد مراجع معظم تقلید، اساتید حوزه علمیه قم، امامان جمعه و جماعت، علمای بلاد و مسؤولین خدمتگذار مملکت اسلامی به شمار می روند. و در کنار آن در درس فقه و اصول و جلسات استفتاء آیت الله العظمی بروجردی شرکت جست و سخت مورد توجه آن فقیه بزرگ قرار گرفت.

معظم له دارای متانت رفتار و سلامت کردار بود و بر حفظ نفس خود از محرّمات و مکروهات و انجام مستحبات پای می فشرد. در انجام حوائج طلاب و مؤمنین کوشا بود و از نام و نشان و شهرت

مدرس، با کهنولت سن رنج سفر بر خویش هموار کرد و از قم به زیارت مرقدش - در کاشمر - شتافت. گفتارش و کردارش همه رنگ خدایی داشت و زندگی اش موعظه بود.

در اسفندماه ۱۳۷۵ بود که سمیناری در تجلیل از وی در حوزه علمیه قم برپا شد و از شخصیت وی تجلیل گردید و کتابی با نام «آیت بصیرت» در شرح زندگی او منتشر شد.

سرانجام آن فقیه فرزانه پس از ۹۰ سال عمر با برکت، در روز شنبه ۱۳ ربیع الاول ۱۴۱۸ ق (۲۸ تیرماه ۱۳۷۶ ش) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش در یکشنبه، پس از یک تشییع باشکوه و نماز آیت الله فاضل لنکرانی بر آن در مسجد بالاسر حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها به خاک سپرده شد و عالمی از زهد و تقوی را با خود به خاک برد.

ناصرالدین انصاری قمی

*

از ویژگیهای بارز آن اسوه فضیلت و تقوی، بی اعتنائی به دنیا (به گونه ای که خانه کنونی اش همان منزل پنجاه سال پیش او در کوچه پس کوچه های قم بود)، دوری از شهرت (که با اصرار فراوان دولت و ملت و فضیلهای حوزه، حاضر به انتشار رساله عملیه نشد و شئون مرجعیت را بر عهده نگرفت)، دستگیری نیازمندان، رعایت مستحبات و پرهیز از مکروهات، برخورد نیکو و حسن خلق و صبر در مصائب و تحمل دشواریها (به خصوص در مرگ فرزند جوانش و شکیبایی در بیماری و خانه نشینی طولانی اش)، شب زنده داری و اقامه نماز شب و روزه های بسیار او بود. فراوان قرآن می خواند و پیاده روی، سیره همیشگی اش بود. چند بار در جبهه های نبرد حضور پیدا کرد و به نفس نفیس خویش، در کنار رزمندگان اسلام روزهای فراوانی را سپری ساخت. و از روی علاقه مفرط به مرحوم آیت الله

خوانساری و حاج آقا حسین بروجردی حاضر شد و مبانی فقهی و اصولی اش را استوار ساخت و در ۲۵ سالگی از آیت الله خوانساری اجازه اجتهاد، دریافت نمود.

معظم له در کنار تحصیل به تدریس مقدمات و سطوح روی آورد و بارها سیوطی، مغنی، حاشیه، مطول، قوانین (پنج دوره)، رسائل، مکاسب و کفایه را تدریس کرد و شاگردان فراوانی را تربیت نمود. سپس خارج فقه و اصول را آغاز کرد و در مدت بیست سال، چند کتاب فقهی و چند دوره اصول را تدریس نمود و مجموع سالهای تدریس وی، شصت سال به طول انجامید.

معظم له در جنب تحصیل و تدریس به اقامه جماعت و تألیف نیز پرداخت و نوشتارهایی پیرامون قرآن مجید، نهج البلاغه و صحیفه سجاده از او به یادگار ماند و این همه، خمیرمایه درسها و بحثهای اخلاقی طولانی وی در حوزه علمیه قم را تشکیل داد.

فرهنگی

فراخوان مقاله برای همایش بزرگداشت

آیت الله سید عبدالحسین لاری

مجتهد مجاهد خطه لارستان آیت الله سید عبدالحسین لاری از شاگردان میرزا شیخ مرتضی انصاری، از جمله بزرگان بود که با الهام از مکتب استعمارستیز مجدد بزرگ تاریخ شیعه، آیت الله میرزای شیرازی و نیز آخوند خراسانی و دیگر مجتهدان اعتبار مقدسه عراق و ایران، در عصر سلطه استبداد و استیلای استعمار، قامت مجاهدت در برابر ستم برافراشت و به همت و یاری دلیرمردان لارستان، ابتدا در راه دفاع از نهضت

و تلاشهای علمی و سیاسی او دعوت می کند. محورهای اصلی مورد بحث در مجمع مذکور به قرار ذیل خواهند بود:

۱. سید عبدالحسین لاری، از تولد تا وفات؛
۲. جغرافیای سیاسی و تاریخی لارستان؛
۳. حوزه ها و مراکز علمی و دینی لارستان و علمای بزرگ لارستان؛
۴. لارستان و اهمیت سیاسی و اقتصادی آن در تاریخ ایران؛
۵. نقش تلاشها و کوششهای سید عبدالحسین لاری در وحدت مردم

مشروطیت به رهبری علمای ایران و عتبات و سپس در همین مسیر و در تداوم همان مبارزه ضد استبدادی، علیه استعمار انگلیس به مبارزه برخاست و نهضتی بزرگ را در جنوب ایران رهبری کرد.

اکنون در آستانه هفتاد و چهارمین سال درگذشت آن مجاهد نستوه، ضمن اعلام خبر برگزاری مجمع بزرگداشت شخصیت علمی و سیاسی او، در نیمه اول اسفندماه سال جاری، تمامی اساتید و دانش پژوهان و اصحاب قلم را به نگارش مقالاتی درباره این مجتهد بزرگ